

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра ____ пропедевтики педіатрії №2____
Навчальний рік _____ 2025 - 2026 _____

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ АЛЕРГОЛОГІЇ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент __ вибіркового _____

Форма здобуття освіти _____ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність/ОКР «228 Педіатрія» _____ другий (магістерський) рівень _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма _____ «Педіатрія» _____

Курс __ 5 __

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
пропедевтики педіатрії №2

Протокол від
“ __ 27 __ ” __ 08 __ 2021 року № 1

Завідувач кафедри

 д.мед.н., проф. Клименко В.А.
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
педіатричного профілю

Протокол від
“ __ 30 __ ” __ 08 __ 2021 року № 1

Голова

 д.мед.н., проф. Гончарь М.О.
(ініціали, прізвище)

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра ___ пропедевтики педіатрії №2 ___
Навчальний рік _____ 2021-2022 _____

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ АЛЕРГОЛОГІЇ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент ___ вибірковий _____

Форма здобуття освіти _____ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність/ОКР «228 Педіатрія» _____ другий (магістерський) рівень _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма _____ «Педіатрія» _____

Курс ___ 5 ___

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
пропедевтики педіатрії №2

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
педіатричного профілю

Протокол від
“ ___ 27 ___ ” ___ 08 ___ 2021 року № 1

Протокол від
“ ___ 30 ___ ” ___ 08 ___ 2021 року № 1

Завідувач кафедри

Голова

 д.мед.н., проф. Клименко В.А.
(ініціали, прізвище)

 д.мед.н., проф. Гончарь М.О.
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Клименко Вікторія Анатоліївна, зав. кафедри пропедевтики педіатрії №2, професор, доктор мед. наук
2. Карпушенко Юлія Валентинівна доцент пропедевтики педіатрії №2, канд.мед.наук
3. Кожина Ольга Сергіївна, асистент пропедевтики педіатрії №2, канд. мед. наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Клименко Вікторія Анатоліївна – доктор медичних наук, професор, зав. кафедри пропедевтики педіатрії №2, професійні інтереси: педіатрія, дитяча алергологія
Контактний тел.: +380679492246; E-mail: va.klymenko@khnu.edu.ua
<http://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=50049>
<http://distance.knmu.edu.ua/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=7027>

Карпушенко Юлія Валентинівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри пропедевтики педіатрії №2, професійні інтереси: педіатрія, дитяча алергологія
Контактний тел.: +380677851352; E-mail: yv.karpushenko@khnu.edu.ua
<http://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=50049>
<http://distance.knmu.edu.ua/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=7018>

Кожина Ольга Сергіївна – асистент кафедри пропедевтики педіатрії №2, професійні інтереси: педіатрія
Контактний тел.: +380502302116; E-mail: os.koshina@khnu.edu.ua
<http://distance.knmu.edu.ua/mod/page/view.php?id=50049>
<http://distance.knmu.edu.ua/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=54648>

Контактний тел. та E-mail кафедри: тел. +380-57-341-60-05, ppn2-khnmu@ukr.net

Очні консультації: згідно графіку кафедри на базі кафедри (КНП «Обласна дитяча клінічна лікарня №1» ХОР), або за попередньою домовленістю. При навчанні в он-лайн режимі, консультації проводяться за попередньою домовленістю з викладачем з використанням корпоративної пошти кафедри (kaf.5med.propedevtyky2.knmu.edu.ua) або викладача, ресурсів системи Moodle, Google-meet та ZOOM-meeting.

Локація: заняття проводяться – вул.Клочківська, 337-а, грудний корпус, 4 поверх. Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (8.30-12.20/13.50-17.40 відповідно до розкладу).

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої алергології» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Курс «Актуальні проблеми дитячої алергології» присвячений основним проблемам алергології у дітей різного віку. Програма охоплює як теоретичні питання з проблеми алергології, імунології, так і практичні аспекти діагностики, лікування, профілактики розповсюджених алергічних хвороб – бронхіальної астми, atopічного дерматиту, алергічного риніту, кропив'янки, полінозу, анафілактичного шоку.

Практичні заняття передбачають курацію профільних пацієнтів в алергологічному відділенні, регіональному центрі дитячої імунології КНП «Обласна дитяча клінічна лікарня №1» ХОР згідно з розкладом занять, а також під час індивідуальної роботи з кейсами за окремими темами.

Викладання проводиться за принципами доказової медицини з використанням діючих рекомендацій світових фахових товариств.

Курс охоплює основні практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього педіатра, сімейного лікаря, дитячого алерголога, дитячого імунолога.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є визначення чинників розвитку захворювань, пов'язаних з алергічними реакціями та особливостей їх перебігу у дітей різного віку.

Міждисциплінарні зв'язки:

дитяча алергологія як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, морфологічних дисциплін, анатомії, гістології, фізіології й інтегрується з цими дисциплінами. У свою чергу, дитяча алергологія формує засади вивчення студентом наступних клінічних дисциплін: педіатрії, внутрішньої медицини, загальної практики (сімейної медицини), інфекційних хвороб, онкології, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з основних методів обстеження хворого в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики педіатрії, пропедевтики внутрішніх хвороб, медичної генетики, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстреної та невідкладної медичної допомоги. Студент повинен володіти головними клінічними методами дослідження хворого, мати практичні навички догляду за хворими педіатричного профілю, володіти сестринськими маніпуляціями.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 5 року навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі педіатрії, сімейної медицини на основі глибокого знання та розуміння патогенезу, клінічних проявів, діагностики та лікування алергічних хвороб у дітей.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Медицина» другого рівню вищої освіти за спеціальністю 228 Педіатрія).

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

- здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватись іноземною мовою;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові, предметні):

- стандартною схемою опитування хворого;
- здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів;
- здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання;
- здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань;
- здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань;
- здатність до діагностування невідкладних станів;
- здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги;

- навички виконання медичних маніпуляцій;
- здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних заходів;
- здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду;
- здатність до ведення медичної документації.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання

ПРН 7 – визначення характеру, принципів лікування захворювань

ПРН 8 – визначення необхідної дієти при лікуванні захворювань

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають медичному спостереженню або потребують паліативної допомоги

ПРН 10 – діагностування невідкладних станів, визначення тактики надання екстренної медичної допомоги

ПРН 11 – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ПРН 15 – виконання медичних маніпуляцій

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

ПРН 18 – здатність здійснювати оцінку стану здоров'я людини та забезпечувати його підтримку з урахуванням впливу навколишнього середовища та інших факторів здоров'я

ПРН 21 – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

1. Здатність до абстрактного мислення.
2. Готовність до саморозвитку, самореалізації, самоосвіти, використання творчого потенціалу.
3. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення.
4. Готовність вирішувати стандартні завдання професійної діяльності з використанням інформаційних, бібліографічних ресурсів, медико-біологічної термінології.
5. Готовність до комунікації в усній і письмовій формах українською та іноземною мовами для вирішення завдань професійної діяльності.
6. Здатність і готовність реалізувати етичні та деонтологічні принципи в професійній діяльності.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:
		5-й
		Семестр
		9
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента – 100	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр ОПП «Педіатрія»	Лекції
		0 год.
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		100 год.
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції навчальним планом не передбачені

2.2.2 Семінарські заняття навчальним планом не передбачені

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основні поняття про алергічні реакції	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія,	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і

			моделювання процесів ситуацій і	фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
2	Методи діагностики в алергології	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій і	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
3	Харчова алергія	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій і	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
4	Сучасні уявлення щодо етіології, патогенезу, клініки, діагностики та лікування бронхіальної астми у дітей	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій і	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль

5	Сучасні уявлення щодо етіології, патогенезу, клініки, діагностики та лікування алергічного риніту у дітей	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
6	Сучасні уявлення щодо етіології, патогенезу, клініки, діагностики та лікування кропив'янки у дітей	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
7	Сучасні уявлення щодо етіології, патогенезу, клініки, діагностики та лікування atopічного дерматиту у дітей	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
8	Алергічні захворювання шлунково-кишкового тракту. Еозинофільний езофагіт	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні

				завдання; реферати; самоконтроль
9	Алерген-специфічна імунотерапія – сучасні методи відбору хворих та методика проведення. Поняття про молекулярну алергологію	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
10	Анафілактичний шок. Медикаментозна алергія	2	демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; реферати; самоконтроль
	Всього годин	20		

2.2.4. Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історія алергології	10	презентація, відеороліки, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
2	Сучасні електронні бази даних, сайти для пошуку	10	презентація, відеороліки, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні

	інформації щодо міжнародних гайдлайнов, діагностики та лікування алергічних хвороб		ситуацій	завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
3	Бронхіальна астма очима науковця XXI століття – що нового? Зміна уявлень стосовно патогенезу та лікування алергічних хвороб	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
4	Топічні стероїди в пульмонології – переваги використання.	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій, метод проектів	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
5	Головні причини відсутності контролю при веденні хворих на алергічні захворювання	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
6	Атопічний марш у дітей – можливості його модифікації	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
7	Диференціальна діагностика обструктивного синдрому у дітей	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<u>Поточний контроль</u> : творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
8	Екзантеми у дітей – питання	10	презентація, відеоролики,	<u>Поточний контроль</u> : творчі

	диференційної діагностики		моделювання процесів і ситуацій	завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
9	Специфічна імунотерапія як головний метод лікування алергічних хвороб	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій, метод проектів	<i>Поточний контроль:</i> творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
10	Що таке молекулярна алергологія.	10	презентація, відеоролики, моделювання процесів і ситуацій	<i>Поточний контроль:</i> творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль
	Всього годин	100		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ХНМУ», Наказ ХНМУ № 181 від 21.08.21р.

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен студент отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінка з дисципліни. Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Оцінка з дисципліни виставляється студенту на останньому (підсумковому) занятті. Підсумковий бал за ПНД та підсумкове заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми (с точністю до сотих), які перераховуються у бали відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» з використанням таблиці 2 або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД та її перерахунок у бали за ЕСТС викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ. Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент за поточну діяльність під час вивчення дисципліни, становить 120 балів, максимальна кількість балів – 200 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни (поточна навчальна діяльність – ПНД) та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни, становить – 200, мінімальна – 120 балів.

Після закінчення викладання дисципліни студент отримує залік.

3.2. Питання до заліку та іспиту:

1. Види і механізми сенсibiliзації організму.
2. Обстеження методами молекулярної алергології. Поняття мажорних та мінорних алергенів.
3. Поняття про якість життя як головний критерій при хронічних захворюваннях.
4. Поняття про atopічний марш.
5. Генетичні маркери алергічних захворювань.
6. Діагностика і лікування харчової алергії у дітей раннього віку.
7. Основні види лікувальних сумішей для лікування алергії до білків коров'ячого молока у дітей грудного віку.
8. Діагностика та лікування харчової алергії у дітей старшого віку.
9. Етіологія і патогенез atopічного дерматиту у дітей.
10. Лікування atopічного дерматиту у дітей.
11. Диференційна діагностика ураження шкіри в дитячому віці.
12. Основні правила зовнішньої терапії шкірних хвороб у дітей.
13. Основні групи препаратів для зовнішнього лікування atopічного дерматиту у дітей.
14. Етіологія і патогенез бронхіальної астми у дітей.
15. Клінічні прояви бронхіальної астми у дітей. Класифікація і критерії діагностики бронхіальної астми у дітей. Диференційна діагностика бронхіальної астми у дітей. Лікування бронхіальної астми у дітей.
16. Діагностика астми у дітей раннього віку.
17. Особливості спостереження та лікування дітей з астмою в ранньому віці.
18. Диференційна діагностика обструктивного синдрому у дітей.
19. Лікування обструктивного синдрому у дітей.
20. Поняття про інгаляційну терапію. Види та особливості застосування небулайзерів.
21. Методика виконання спірометрії. Оцінка даних спірометрії.
22. Пікфлоуметрія – методика проведення. Оцінка даних пікфлоуметрії.
23. Поняття про біологічну таргетну терапію в алергології.
24. Етіологія і патогенез алергічного риніту у дітей.
25. Діагностика та диференційна діагностика алергічного риніту у дітей.
26. Лікування і профілактика алергічного риніту у дітей.
27. Диференційна діагностика риносинуситів у дітей. Лікування риносинуситів у дітей.
28. Поняття про полінози у дітей. Поняття про аеропалінологію.
29. Етіологія, патогенез та клінічні прояви гострої кропив'янки у дітей.
30. Діагностика та лікування гострої кропив'янки у дітей. Профілактика гострої кропив'янки у дітей.
31. Клініка хронічної ідіопатичної кропив'янки у дітей. Діагностика та лікування хронічної ідіоматичної кропив'янки у дітей.

32. Які захворювання відносяться до алергічних захворювань верхніх відділів шлунково-кишкового тракту - клінічні прояви, діагностика.
33. Діагностика та лікування еозинофільного езофагіту.
34. Лікування медикаментозної алергії у дітей.
35. Невідкладна допомога при анафілактичному шоку.
36. Методика проведення алерген-специфічної імунотерапії. Показники ефективності алерген-специфічної імунотерапії.
37. Поняття про молекулярну алергологію. Поняття про мажорні та мінорні алергени.
38. Індивідуальний підхід до вакцинації у дітей. Побічні реакції та побічні дії вакцин у дітей.

3.3. Контрольні питання

1. Які типи алергічних реакцій ви знаєте?
2. Вкажіть методику збору алергологічного анамнезу.
3. Назвіть пара клінічні методи обстеження, що використовуються в алергології ?
4. Які методи доставки препаратів в респіраторну систему використовують в дитячому віці?
5. Які ви знаєте прояви алергії в залежності від віку у дітей.
6. Вкажіть клінічні ознаки харчової алергії у дітей раннього віку.
7. Вкажіть клінічні ознаки харчової алергії у дітей старшого віку.
8. Вкажіть клінічні прояви атопічного дерматиту у дітей.
9. Вкажіть клінічні ознаки алергічного риніту у дітей.
10. Вкажіть клінічні еозинофільного езофагіту.
11. Як засоби контролю бронхіальної астми використовують у дітей?.
12. Які методи діагностики медикаментозної алергії використовують у дітей.
13. Назвіть основні діагностичні ознаки алергічного риніту у дітей.
14. Назвіть клінічні прояви гострої кропив'янки у дітей.
15. Які засоби профілактики медикаментозної алергії у дітей проводяться в дитячому віці?
16. Які вакцини проти COVID-19 використовують у дітей?
17. Первинна та вторинна профілактика алергії у дітей.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за виконання завдань викладача:

- доповідь реферату на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- публікація тез 0-5 балів;
- публікація статті 5-10 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів.

Бали за індивідуальні завдання студента (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вираховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

3.5. Правила оскарження оцінки згідного загальних положень та наказів ХНМУ

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Задля успішного проходження відповідного курсу необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером та/або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання – строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського

самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики педіатрії №2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та коректним здійсненням науково-дослідницького пошуку.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дранник Г.Н. “Клиническая иммунология и аллергология.” – Київ, ТОВ “Поліграф плюс”, 2010. – 552 с.
2. Клінічна імунологія та алергологія /За загальною редакцією Біловола О.М., Кравчуна П.Г., Бабаджана В.Д., Кузнецової Л.В.. – Х.: «Гриф», 2011.- 550 с.
3. Клінічна та лабораторна імунологія. Національний підручник. За загальною редакцією Кузнецової Л.В., Фролова В.М., Бабаджана В.Д. – К. ООО «Полиграф плюс», 2012. – 922 с
4. Пухлик Б.М. Элементарная аллергология.// Винница. Велес. -2010.- 148 с.
5. Global Strategy for Asthma Management and Prevention. 2018 Available from: <https://ginasthma.org/2018-gina-report-global-strategy-for-asthma-management-and-prevention/> Global atlas of asthma
6. ARIA guideline Available from: [https://www.jacionline.org/article/S0091-6749\(17\)30919-3/pdf](https://www.jacionline.org/article/S0091-6749(17)30919-3/pdf)
7. EAACI Food Allergy and Anaphylaxis Guidelines: diagnosis and management of food allergy Available from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/all.12429>

8. AALU - Асоціація алергологів України: <http://aalu.org.ua/>
9. WAO – world allergy organization: <https://www.worldallergy.org/>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

10.ІНШЕ

Відеозвернення <http://distance.knmu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=63126>

УВАГА! У цьому розділі можливо навести інформацію, яку викладач вважає за необхідне додати до силабусу.

До методичного забезпечення вибіркових дисциплін додати: візитівка навчальної дисципліни для її презентації здобувачам освіти (презентація, короткий опис, банер дисципліни, відео анотація)

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-yuv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx